

עבודת השם

פרשת "מתיני"

ל' בנו: אבא, אני הבאתי אותך לכאן כדי שתראה בשכור הזה ותלמד מזה לקח כי תראה במו עיניך בזיונו הגדול ושוב לא תלך לבית היין. אמר לו אביו: בני, בחיי, אין בעולם תענוג יותר גדול מלהימצא במצב כזה.

מן הסיפור הזה אנחנו למדים שמלבד זה שהשכרות מביאה לכל מיני עונות, היא אף גורמת שפיכות דמים לקרובים והם מצטערים עד מות בראותם קרובם בביזיונו, ובוודאי הוא עתיד ליתן הדין בעוה"ב על כל זה ועונשו יהיה גדול על שגרם לכל זה. ולכן כל מי שמרחם על נפשו לא ישתה יותר מדי עד אבדן שכלו. ועוד היה מעשה בשיכור שהלך לפסיכולוג בכפיה ע"י אשתו, הפסיכולוג הציג לפניו כוס מלאה במים וכוס מלאכה באלכוהול. הפסיכולוג לקח תולעת ושם אותה במים והיא שחתה להנאתה. אח"כ הוציא את התולעת מכוס המים והעביר אותה לכוס האלכוהול ומיד מתה. ואז שאלה הרופא את מטופלו עכשיו מה למדת? השיכור ענה: שאין לי תולעים בגוף.

והסברא הזו שחטאם של נדב ואביהוא היה משום ששתו יין מסתברת מתוך ספור הכתוב, שאחרי שהודיע הכתוב על מותם של נדב ואביהוא נאמר שהקב"ה הודיע לאהרן הכהן ולבניו הנותרים: יין ושכר על תשת אתה ובניך אתך בבואך אל אהל מועד ולא תמותו, חוקת עולם לדורותיכם. היינו, שלא ישתו יין כשבאים לעבוד עבודה ולא יכנסו שתויי יין למשכן. ומכאן מוכח שחטאם של נדב ואביהוא היה כנ"ל שנכנסו לעבוד כשהם שתויי יין.

וַיִּתְצֵא אֶשׁ מִלִּפְנֵי ה', וַתֹּאכַל אוֹתָם; וַיָּמָתוּ, לִפְנֵי ה' (שמיני י"ב) על שום מה מתו נדב ואביהוא? אומר על כך המדרש: על שום שלא נשאו נשים. ואם כך, כיצד מתיישבים דברי המדרש עם הכתוב המפורש בתורה, שנדב ואביהוא נענשו על שהקריבו אש זרה לפני ה'? סיפור המעשה הבא מתרץ את הדברים בדרך החריפות: מחלה אנושה פקדה את הצדיק רבי דוד'ל מזבלטוב (בנו של רבי מנחם מנדל מקוסוב). כה חמורה הייתה המחלה, עד כי טובי הרופאים, שהזעקו אל מיטתו, אמרו נאש לחייו. ואולם, לא הכול הסכימו עם דברי הרופאים: אשתו של הצדיק, הרבנית פסיה לאה בת האדמו"ר מסאסוב, סירבה להשלים עם הדברים. היא ישבה ליד מיטת חוליו של הרבי ולא חדלה להתפלל, להתחנן ולשפוך דמעות. "אנא ה', חוס נא על בעלי הצדיק ושלח לו במהרה רפואה שלמה!" התחננה. תפילותיה של האישה הצדקנית בקעו רקיעים, ולמרות תחיתם הקוודרת של הרופאים חלה הטבה במצבו של החולה, ומקץ זמן לא רב החלים רבי דוד'ל כליל ושב להנהיג את עדת חסידיו.

"ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אתם..." (שמיני י"א) הכתוב אומר אש זרה חמשה אותיות ראשי תיבות שלהם, א"י אשה, לא היה להם. ש"י שתויי יין. ז"י זרע לא היה להם. ר"י רחיצת ידים ורגלים לא רחצו. ה"י הורו הוראה לפני רבם. והגזרה נחתמה עבור היין והוא שגרם לכל הקלקול כמו שמצינו.

ומעשה היה בחסיד שהיה לו אבא שכור שהיה הולך כל יום לבית מרוח והיה משתכר כל כך עד שהיה נופל ברחוב והיו באים הנערים ומתקלסים בו וזורקים בו אבנים ומכים אותו וצועקים אחריו, לאמור: ראו הנה שכור הולך. והחסיד ראה את בזיון אביו ולבו נחמץ בקרבו והיה מבקש המוות. אמר לאביו: אל תלך לבית היין, אלא שב בביתך ואני אביא לך יין כל כמה שתוציא מפידך, ותחיה בשלום בביתך ולא תלך למרוח לפי שהדבר גורם בזיון גדול לי ולך. וכך היה פציר בו יום יום עד שהסכים שלא לילך למרוח, ובנו היה טורח כל יום להאכילו ולהשקותו ולהקשהו כל כמה שביקש והיה משכיב אותו לישון.

יום אחד יצא אותו חסיד לרחוב וראה באמצע הרחוב שכור מושכב בשלולית בביב המים והיו המים עוברים עליו והיו הנערים זורקים אבנים ובוץ בפניו ובפיו, אמר החסיד בליבו: עכשיו הזמן להביא את אבא לשכור הזה, כדי שיראה במו עיניו לאיזה בזיון מגיע אדם שהוא שתוי לשכרה. שמא ע"י כך יתעורר ושוב לא ידאג כל ימיו את השתיה ולא ילך למרוח. הלך אותו חסיד והביא את אביו אצל השכור הזה ברחוב והעבירו על ידי השכור הזה שהיה מושכב בשלולית המים והראו לו הכל מה שעשו לו הנערים. כשראה הזקן את השיכור הזה נגש אליו והתחיל שואלו באיזה מרוח השיג את היין הטוב הזה שכן אף הוא רוצה להיות כמוהו. אמר

18:48	כניסת השבת
19:48	צאת השבת
19:09	שקיעה
20:21	ר. תם
6:17	הנץ

הפטרה: ויפול עוד דוד"

רבי דודיל לא שכח לה, לאשתו הרבנית, את המסירות שגילתה בימי חוליו. ופעם, בהיותו במחיצת מקורביו, אמר עליה: "כעת, לאחר מחלתי, מבין אני מדוע אומר המדרש, כי נדב ואביהוא מתו משום 'שלא היו להם נשים'. אילו היו זוכים לנשים כדוגמת הרבנית פסיה לאה, אין ספק כי הללו כמוה היו מצילות אותם מן המוות... כל התיקון של האדם היא אישה שנאמר: עזר כנגדו אומר רש"י בגמרא עזרת לו וסותרת את דבריו. אמר רבי נחמן מברסלב אישה זה כמו מראה איך שאתה ניראה ככה היא תתנהג אליך אם יש לך עברות עברה גוררת עברה ומגלגלים את המלאכים הרעים שנקראים מכוח העברה לאישה והיא באה לתקן אותך ולמרק את העוונות, לכן עדיף לא לחטוא כדי לא לפגום בשלום בית שנאמר "לא שריא באתר פגים" (הקב"ה לא שורא במקום פגום).

"ויאמר משה אל אהרון הוא אשר דיבר ה' לאמור בקרבי אקדש... (שמיני יג) ובשכר זה שאהרון שתק וקיבל דינו באהבה, פרע לו הקב"ה שכרו שהפרשה הבאה דיבר

הקב"ה רק עימו, היינו האיסור לשתות יין לכוהנים כשנכנסים לעבודה. וכן תראו שנאמר שם וידבר ה' אל אהרון, ולא נזכר שם משה. ומכאן ילמד אדם לקח, שאם אירעה לו איזו צרה גדולה במיתת בניו ר"ל או באבדת ממון, אל יפליג לקיצוניות להצטער יותר מדי ולהאריך בקינתו, אלא יישא צרתו בסבלנות ויאמר: אין רע יורד מן השמים, והכל מה שאירע הוא לכפרת עונות, וינתן לו השכר הטוב בעולם הבא.

שהרי אנו רואים כאן באהרון הכהן שהיה גדול ובניו גדולים, והם מתו שניהם ביום אחד במיתת פתאום, ואף היה הדבר ביום שמחתם, שאם היה נעשה ביום אחר היה צערו גדול מאוד, עאכ"ו השמחה, מכל מקום כשבא משה ודיבר עמו שני דבורים נשאר דומם וקיבל עליו תנחומים, ושוב לא דיבר על כך כאילו לא אירע לו דבר. וכך צריכים לנהוג אלו שיש להם ביטחון בהקב"ה והם בעלי נפש, כי בשעה שיש להם צרה לא לנהוג בקיצוניות כי יש בזה חטא. (מעם לועז)

סיפור בהמשכים "סיבת הטיוב" חלק א

בית-הכנסת המה מפה אל פה. שעת תפילת השחר קרבה, והחסידים הנלהבים עדיין היו עסוקים איש-איש בהכנותיו הנפשיות והרוחניות לתפילה. הכול ציפו לרגע שבו ייכנס אל בית-המדרש ה'שרף' עצמו והתפילה תחל. מבין צדיקי הדור נודע ה'שרף', הלוא הוא רבי חיים-מאיר-יחיאל ממוגלניצה, נכדו של המגיד מקוזניץ, בתפילתו הנלהבת כאש. להט תפילתו וקדושתו היו 'שורפים' את המסתופפים בצילו, ועל-כן כונה 'שרף'. בחצות הלילה היה קם ומייגע את גופו ונפשו בהיטהרות ובהזדככות, בכבוד-ראש ובשמחה של מצווה, ועוסק בתורה עד שעת התפילה. בעיתים האלה הייתה נראית קדושתו ומעלתו ביתר שאת. חרדת-הקודש שליטה סביבו דבקה גם באחרוני החסידים, וגם של התפילה מעומק כוונת ליבם ובהתלהבות אמיתית. אורח חשוב בא לחצר הרבי. זה היה רבה של סאבין, המהר"ן, הגאון רבי יעקב-יצחק. מכיוון שבא בשעת בוקר מוקדמת חשב להתפלל תיכף תפילת שחרית, ולאחר מכן להצטרף לקהל הממתין לתפילה, ולחצות בזיו פני רבו ביתר נוחות. וכך עשה. שעת התפילה עברה ועדיין הצדיק לא נכנס לבית-המדרש. החסידים החלו לטהות ולהתלחש ביניהם על סיבת הטיוב. עבר זמן-מה והמשרת נכנס והודיע בשמו של הרבי כי יתחילו להתפלל ולא ימתינו לו. רוב הקהל לא ראה בכך מעשה יוצא-דופן, שכן מפעם לפעם התאחר הצדיק בהכנותיו והתפלל ביחידות. לכן בהישמע ההודעה ניגש שליח-הציבור אל העמוד והתפילה החלה. אולם רבה של סאבין, בהיותו כבר לאחר התפילה, ביקש לעמוד על אורחותיו הקדושים של רבו, והחליט להתקרב אל חדרו, אולי יקלוט דבר-מה שישפוך אור על סיבת התמהמהות של הצדיק. התיישב אפוא הרב בחדר שליח פתח חדרו של הצדיק, פתח גמרא והחל ללמוד. מעת לעת העיף מבט אל הנעשה בחדרו של הרבי. הוא הבחין כי הצדיק הולך בחדר אנה ואנה ופניו נראות טרודות מאוד. לעיתים הוא לוחק את הסלית ומתכוון להתעטף בה, אך מיד מחזירה ומניחה מיידיו. הדבר חזר ונשנה כמה וכמה פעמים. פתאום יצא הרבי אל פתח חדרו, וקרא בקול: "ישראל!". זה היה שמו של המשרת. הרב מסאבין קם והציע את עצמו לעזור במה שנדרש. אולם הרבי הוריד את ידו בביטול ואמר: "לא, זקוק אני דווקא לישראל המשרת. היכן הוא?". התנדב הרב ויצא לחפש את המשרת. הוא מצאו בקצה השני של הבית. מבוהל התייצב המשרת לפני הרבי, והמתין למוצא פיו. עיני ה'שרף' ברקו במיוחד, וללא הקדמות פנה אל משרתו ושאל: "הזכור אתה את נסיעתנו לכפר פלוני לפני כחודש?".

ההמשך יבוא!

פנית ההלכות "דין מעמר"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ה.

ב. אסור לקבץ כל דבר ממקום גידולו משום מעמר. ומן התורה אין חיוב מעמר אלא בדבר שהוא מגידולי קרקע.

(ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד ג)

ג. תאנים יבשות שעשאן גוש אחד כעיוגול, או שנקב תאנים והשחילן בחוט עד שנתקבצו לגוף אחד, הרי זה תולדת מעמר וחייב. וכן כל כיוצא בזה. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד ו)

ד. חרוזי פגניים (שאינם גידולי קרקע) שנפלו משרשרת שנקרעה בשבת, ונתפזרו, אסור מדרבנן להשחילם בתוך חוט בשבת. מפני שנראה כמעמר. ומלבד זה אפשר שיש לאסור בהם גם משום תיקון כלי, ועל פי הרוב עושה קשר בראש החוט משני צדדיו, ויש לחוש גם לאיסור קושר. ומכל מקום אם נפרדו חרוזי הפגניים מהחוט ונתפזרו על גבי קרקע מותר לאוספם לתוך כלי מיוחד, ואין באוספם משום מעמר כיון שאין זה מקום גידולם, וגם אין בהם משום מוקצה, הואיל ועדיין תורת כלי עליהם. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד ו. הליכות עולם חלק ד עמוד רצב)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asem@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"